

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«ГРОДЗЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ»

**АКТУАЛЬНЫЯ ПРАБЛЕМЫ
ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСІ: СТАН, ЗДАБЫТКІ
І СУПЯРЭЧНАСЦІ, ПЕРСПЕКТЫВЫ РАЗВІЦЦЯ**

П Р А Г Р А М А

РЭСПУБЛІКАНСКОЙ НАВУКОВАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

3-4 мая 2002 года

Гродна

Рэспубліка Беларусь

Гродна 2002

У.Н.О.

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ НАН БЕЛАРУСІ

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«ГРОДЗЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ»

**АКТУАЛЬНЫЯ ПРАБЛЕМЫ
ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСІ: СТАН, ЗДАБЫТКІ
І СУПЯРЭЧАСЦІ, ПЕРСПЕКТЫВЫ РАЗВІЦЦА**

П Р А Г Р А М А

РЭСПУБЛІКАНСКОЙ НАВУКОВАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

3-4 мая 2002 года

Гродна

Рэспубліка Беларусь

Гродна 2002

Нацыянальная акадэмія навук Беларусі
Дзяржаўная навуковая ўстанова
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ

Уваход. № _____

" _____ " _____ 2002 г.

Арганізацыйны камітэт канферэнцыі

Старшыня:

Брыгадзін П.І., міністр адукацыі Рэспублікі Беларусь, доктар гістарычных навук, прафесар

Сустаршыні:

Сташкевіч М.С., дырэктар Інстытута гісторыі НАН РБ, доктар гістарычных навук, прафесар

Касцюк М.П., загадчык аддзела Інстытута гісторыі НАН РБ, доктар гістарычных навук, прафесар, акадэмік НАН РБ

Яноўскі А.А., першы прарэктар БДУ, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Сянько В.В., прарэктар па навуковай рабоце ГрДУ імя Я.Купалы, кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт

Нам. старшыні:

Крэнь І.П., загадчык кафедры гісторыі Беларусі, кандыдат гістарычных навук, прафесар

Змітровіч І.А., намеснік дэкана гістарычнага факультэта ГрДУ імя Я.Купалы па навуковай рабоце, кандыдат філасофскіх навук, дацэнт

Члены аргкамітэта:

Коўкель І.І., кандыдат гістарычных навук, прафесар кафедры гісторыі Беларусі ГрДУ імя Я.Купалы

Нечухрын А.М., дэкан гістарычнага факультэта, доктар гістарычных навук, прафесар

Фёдараў І.А., загадчык кафедры археалогіі і этналогіі ГрДУ імя Я.Купалы, кандыдат гістарычных навук, дацэнт

Чарапіца В.М., загадчык кафедры гісторыі славянскіх дзяржаў ГрДУ імя Я.Купалы, кандыдат гістарычных навук, прафесар

Установа адукацыі

«Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы»

(кароткі гістарычны нарыс)

У сакавіку 2000 г. ГрДУ імя Я. Купалы адзначаў 60-гадовы юбілей. Днём нараджэння юбіляра трэба лічыць 22 лютага 1940 г., калі ў адпаведнасці з Пастановай СНК БССР за № 209 «Аб мерапрыемствах па арганізацыі народнай адукацыі ў заходніх абласцях Беларусі» быў створаны Гродзенскі дзяржаўны настаўніцкі інстытут. На двух яго аддзяленнях – літаратурным і фізіка-матэматычным – пачалася падрыхтоўка настаўнікаў для 5-7 класаў няпоўнай сярэдняй школы. Тэрмін навучання складаў 2 гады. Заняткі пачаліся 7 сакавіка 1940 г. У маі таго ж года ў інстытуце навучаліся 109 студэнтаў і працавалі 7 выкладчыкаў. У 1940 – 1941 навучальным годзе колькасць студэнтаў павялічылася да 169 чалавек. Першымі студэнтамі былі пераважна дзеці мясцовых рабочых, сялян і інтэлігенцыі. Інстытут размяшчаўся ў будынку былой Марыінскай жаночай гімназіі, узведзеным у 1884 г. Ён меў 6 лекцыйных аўдыторый, 4 кабінеты, ядрэнную бібліятэку, чытальную, актавую і спартыўную залы.

У гады Вялікай Айчыннай вайны, 57-ю гадавіну Вялікай Перамогі ў якой мы адзначаем у гэтыя дні, будынак інстытута быў значна пашкоджаны, бібліятэка разрабавана, а многія былыя студэнты загінулі ў барацьбе з фашыстамі. Пасля вызвалення Гродна і Гродзеншчыны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў была адноўлена і дзейнасць інстытута. Распраджэннем СНК СССР № 253 ад 20 кастрычніка 1944 г. ён быў пераўтвораны ў Гродзенскі дзяржаўны педагагічны інстытут. Педінстытут меў тры факультэта: літаратуры, замежных моваў і фізіка-матэматычны. У 1954 г. быў адкрыты гістарычны факультэт, а ў 1955 г. факультэт замежных моваў перададзены Мінскаму педагагічнаму інстытуту замежных моваў. У 1958 г. створаны факультэт педагогікі і методыкі пачатковага навучання, а ў 1964 г. – хіміка-біялагічны факультэт (апошні існаваў да 1970 г.). У 1956 г. гістарычны факультэт быў аб'ядна-

ны з філалагічным факультэтам, а ў 1967 г. пераўтвораны ў гісторыка-педагагічны факультэт. У 1972 г. у інстытуце пачынае працаваць музычна-педагагічны факультэт.

18 ліпеня 1957 г. Гродзенскаму дзяржаўнаму педагагічнаму інстытуту за вялікі ўклад у развіццё адукацыі і культуры было прысвоена імя Янкі Купалы (да 75-годдзя паэта), а 20 лістапада 1969 г. у інстытуце была адкрыта аспірантура. Апошняя дала магчымасць рыхтаваць кадры для навуковай і выкладчыцкай дзейнасці па спецыяльнасцях: гісторыя СССР, беларуская мова, метадыка выкладання матэматыкі, дыферэнцыяльныя і інтэгральныя ўраўненні. Паспяхова працуюць завочнае аддзяленне і вучэбна-кансультацыйны пункт. У 60-я гады значна папоўнілася матэрыяльна-тэхнічная база інстытута. Ён размяшчаўся ўжо ў трох вучэбных корпусах, меў тры інтэрнаты на 1544 месцы, жылы дом для выкладчыкаў і супрацоўнікаў, добрую бібліятэку, выдатную актавую і спартыўную залы, багата абсталяваныя вучэбныя кабінеты і лабараторыі. У 1955-1961 гадах выдаваліся «Вучэбныя запіскі» Гродзенскага педінстытута.

У снежні 1972 г. інстытут быў узнагароджаны Юбілейнай граматай ЦК КПБ, Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, Савета Міністраў БССР і Белсаўпрофа ў сувязі з 50-годдзем утварэння СССР. У сярэдзіне 70-х гадоў Гродзенскі дзяржаўны педагагічны інстытут імя Янкі Купалы стаў адным з вядучых педагагічных ВНУ рэспублікі як па пастаноўцы вучэбна-метадычнай і выхаваўчай работы, так і па развіцці навуковых даследаванняў выкладчыкаў і студэнтаў. Таму невыпадкава Пастановай Савета Міністраў СССР ад 24 чэрвеня 1977 г. за № 564 на базе Гродзенскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута імя Янкі Купалы з 1 мая 1978 г. быў створаны Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт – трэці ў рэспубліцы і 65-ты ў СССР. Перспектывы развіцця ўніверсітэта былі вызначаны ў Пастанове Савета Міністраў Беларускай ССР ад 5 жніўня 1977 года за № 259.

Першы ўніверсітэцкі набор быў зроблены ў верасні 1978 года. Падрыхтоўку спецыялістаў ва ўніверсітэце здзяйснялі 236 выкладчыкаў, з іх 3 докта-

ры навук, 1 прафесар, 161 кандыдат навук і дацэнт, 71 старшы выкладчык і навуковы супрацоўнік. На дзень адкрыцця універсітэта ў яго структуры было 5 факультэтаў (матэматычны, фізічны, гістарычны, філалагічны, пачатковага навучання), 25 кафедраў, 1 курс грамадзянскай абароны. На працягу апошніх 24 гадоў Гродзенскі дзяржаўны універсітэт імя Янкі Купалы дынамічна развіваўся, стаў шматпрофільнай вышэйшай навучальнай установай, у якой рыхтуюцца кадры па 35 спецыяльнасцях і звыш 100 спецыялізацыях на дзённай, завочнай і вячэрняй формах навучання. Працуюць 12 факультэтаў (філалагічны, матэматычны, гістарычны, фізіка-тэхнічны, юрыдычны, эканомікі і кіравання, псіхалагіі, педагогікі, біялогіі і экалогіі, гуманітарны, фізічнай культуры, давузаўскай падрыхтоўкі), аб'яднанне кафедр сацыяльна-гуманітарных навук, 11 навукова-даследчых лабараторый, цэнтр сацыялагічных даследаванняў. Падрыхтоўку спецыялістаў здзяйсняюць 66 кафедр, на якіх працуюць: доктараў навук – 35, прафесараў – 33, кандыдатаў навук – 281, дацэнтаў – 186. Калектыў універсітэта налічвае каля 1922 выкладчыкаў і супрацоўнікаў, 9556 студэнтаў, намаганнямі якіх і рэалізуюцца галоўныя праграмы дзейнасці ўстановы.

У сакавіку 1998 г. у структуры універсітэта з'явіўся Інстытут павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў, у верасні 2001 г. – два каледжы. Гродзенскі універсітэт мае свой выдавецкі аддзел, выдае навуковы журнал «Веснік Гродзенскага дзяржаўнага універсітэта імя Янкі Купалы», газету «Гродзенскі універсітэт». Ён падтрымлівае цесныя сувязі з вучэбнымі і навуковымі цэнтрамі Расіі, Польшчы, Венгрыі, Славакіі, Чэхіі, Латвіі, Швейцарыі, Францыі, Кітая, ЗША і іншых краін. Навукоўцы універсітэта ўдзельнічаюць у распрацоўцы шэрагу буйных рэспубліканскіх і міжнародных праектаў і праграм.

За гады існавання Гродзенскі універсітэт падрыхтаваў каля 40 тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў. Сёння ён з'яўляецца універсітэтам класічнага тыпу, сапраўдным цэнтрам навукі, адукацыі і культуры заходняга рэгіёна Беларусі.

Да ведама ўдзельнікаў канферэнцыі

Канферэнцыя адбудзецца 3-4 мая 2002 года ва Установе адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы» (корпус № 5, вул. Леніна, 32).

Рэгістрацыя ўдзельнікаў будзе праводзіцца 2 мая (14.00. – 19.00), 3 мая (8.00 – 10.00) па адрасу: вул.Леніна, 32, вестыбюль.

Тэлефоны для даведак: 44-60-62, 33-32-45.

Парадак работы канферэнцыі

3 мая

10.00 – 13.00 – Адкрыццё канферэнцыі. Пленарнае пасяджэнне.

13.00 – 14.00 – Круглы стол на тэму: «Гістарычная навука і гістарычная адукацыя. Распрацоўка канцэпцыі гістарычнай адукацыі».

14.00 – 15.00 – Перапынак на абед.

15.00 – 19.00 – Пасяджэнні секцый.

4 мая

9.00 – 11.00 – Пасяджэнні секцый.

11.00 – 12.00 – Заклучнае пленарнае пасяджэнне. Падвядзенне вынікаў працы секцый і канферэнцыі.

12.00 – 13.00 – Экскурсія па гораду.

13.00 – 14.00 – Абед.

Рэгламент

Даклады на пленарным пасяджэнні – да 25 хвілін.

Паведамленні на секцыях – да 15 хвілін.

Выступленні на секцыях у дыскусіі – да 5 хвілін.

Да ўвагі ўдзельнікаў канферэнцыі

1. Просьба своечасова паклапаціцца аб набыцці білета на зваротны шлях.

2. Просім аформіць камандзіровачныя пасведчанні.

Адкрыццё канферэнцыі

(актавая зала)

Уступнае слова старшыні аргкамітэта, міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь, доктара гістарычных навук, прафесара **Брыгадзіна Пятра Іванавіча**

Прывітальнае слова да ўдзельнікаў канферэнцыі:

Бірукова Марыя Міхайлаўна, намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама

Сіўцоў Аляксандр Сямёнавіч, намеснік старшыні Гродзенскага гарвыканкама

Маскевіч Сяргей Аляксандравіч, рэктар Установы адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы»

Пленарнае пасяджэнне

1. Сучасныя даследаванні гісторыі Беларусі: стан, здабыткі і праблемы, перспектывы развіцця
Сташкевіч Мікалай Сцяфанавіч, доктар гістарычных навук, прафесар, дырэктар Інстытута гісторыі НАН Рэспублікі Беларусь.
2. Развіццё метадалагічнай базы гістарычных даследаванняў у Рэспубліцы Беларусь
Нечухрын Аляксандр Мікалаевіч, доктар гістарычных навук, прафесар, дэкан гістарычнага факультэта Установы адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы».
3. Развіццё гістарычнай навукі Беларусі з канца 80-х гадоў XX стагоддзя да нашых дзён
Касцюк Міхаіл Паўлавіч, доктар гістарычных навук, прафесар, акадэмік НАН РБ, загадчык аддзела Інстытута гісторыі НАН РБ.
4. Айчынная гістарычная навука: асноўныя накірункі развіцця ў 90-я гады XX стагоддзя
Міхнюк Уладзімір Мікалаевіч, доктар гістарычных навук, прафесар кафедры новай і найноўшай гісторыі Установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт».

Кулеш Л.М., канд. гіст. навук, дацэнт (Белдзяржуніверсітэт). Да пытання аб вывучэнні курса «Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветнай цывілізацыі».

Собалева Л.П., канд. гіст. навук, навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ). Тэлеўрокі па гісторыі Беларусі: вынікі і перспектывы.

Каўн С.Б., выкладчык (Белдзяржуніверсітэт). Колькасныя метады і інфармацыйныя тэхналогіі аналізу гістарычных крыніц (на прыкладзе гаспадарчых апісанняў першай паловы XVI ст.).

Іванчук Б.М., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Выхаваўчы аспект у выкладанні гісторыі Беларусі ў ВНУ.

Прудко Т.М., дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Выкарыстанне даследаванняў па Вялікай Айчыннай вайне на тэрыторыі Беларусі ў патрыятычным выхаванні моладзі.

СЕКЦЫЯ №2

Гісторыя Беларусі ў старажытнасці і сярэднявеччы

Кіраўнікі: доктар гіст. навук, дацэнт **Марозава Святлана Валянцінаўна**; канд. гіст. навук **Бохан Юрый Міхайлавіч**.

Сакратар: канд. гіст. навук **Соркіна Іна Валер'еўна**.

Сямянчук Г.М., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Этнакультурныя працэсы на беларускіх землях у IX – XII ст.

Казлоўская Н.У., канд. гіст. навук (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Актуальныя пытанні вывучэння гісторыі шляхты ВКЛ: да пастаноўкі праблемы.

Краўцэвіч А.К., доктар гіст. навук (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Вялікае княства Літоўскае ў этнагенезе беларусаў.

Бохан Ю.М., канд. гіст. навук, ст. навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ). Уплыў

нацыянальных вайсковых традыцый на развіцце ўзброеных сіл ВКЛ у XVI стагоддзі.

Падалінскі У.А., аспірант (Інстытут гісторыі НАН РБ). Вялікае княства Літоўскае ў палітычным крызісе Рэчы Паспалітай 1587 – 1589 гадоў.

Шэйфер В.А., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Маскоўска-літоўскія ўзаемаадносіны другой паловы XV – першай трэці XVI ст. у польскіх хроніках Б.Валоўскага і М.Бельскага.

Шаланда А.І., канд. гіст. навук (Гродзенскі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт). Паганскія вытокі клейновых гербаў шляхты ВКЛ (другая палова XVI - XVII ст.).

Сагановіч Г.М., канд. гіст. навук, ст. навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ). Беларускія землі ў «Апісанні шляхоў» канца XIV стагоддзя.

Гагуа Р.Б., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Крыніцы бітвы пры Грунвальдзе.

Шэўкун П.В., ст. выкладчык (Віцебскі дзяржуніверсітэт). Праблемы развіцця праваслаўнай царквы Вялікага княства Літоўскага ў другой палове XVI ст.

Люты А.М., доктар гіст. навук, прафесар (Беларускі дзяржаўны педуніверсітэт імя М.Танка). Эканамічнае развіцце горадоў Беларусі ў другой палове XVIII ст.

Марзалюк І.А., канд. гіст. навук, дацэнт (Магілёўскі дзяржуніверсітэт імя А.Куляшова). Дапытання аб перыядызацыі сацыякультурных працэсаў на землях Беларусі ў IX – першай палове XVII ст.

Арэпук Л.Л., аспірантка (Інстытут гісторыі НАН РБ). Гарадское кіраванне ў сярэднявечнай Беларусі.

Курьцкая А.Г., асістэнт (Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт). Заканамернасць узнікнення уніяцтва на беларускіх землях.

Дук Д.У., выкладчык (Полацкі дзяржаўны ўніверсітэт). Полацкая керамічная вытворчасць XIV – XVI ст.: усходнія і заходнія ўплывы.

Скеп'ян А.А., *малодшы навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Роля мяшчанства ў фарміраванні гарадской культуры пераходнага тыпу (XVI – XVIII ст.).

Трошына І.В., *аспірантка (Беларускі дзяржаўны педуніверсітэт імя М.Танка)*. Шляхецкае мецэнацтва на беларускіх землях у XVI – XVII ст.: характар і напрамкі.

Голубеў В.Ф., *канд. гіст. навук, дацэнт (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Абшчынны (копны) суд у сістэме судовага ладу Беларусі XVI – XVIII ст.

Гардзіенка Н.С., *аспірантка (Белдзяржуніверсітэт)*. Асаблівасці сямейнага статусу шляхціцкі ў ВКЛ у XVIII ст.

Дзярновіч С.Д., *малодшы навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Мячы эпохі вікінгаў у міжрэччы Дняпра і Нёмана.

Кудзіна Г.В., *аспірант (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна)*. Старонкі з гісторыі старажытнага г.Кобрына.

Паўлікава А.Л., *ст. выкладчык (Магілёўскі дзяржаўны тэхнічны універсітэт)*. Зараджэнне і развіццё прысвойваючай гаспадаркі на падставе прылад працы.

Янушкевіч А.М., *малодшы навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Сутнасць інфлянцкай палітыкі Маскоўскай дзяржавы на пачатковым этапе інфлянцкай вайны 1558 – 1570 г.

Чаропка С.А., *аспірант (Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны)*. З'яўленне казацкіх загонаў на Беларусі і іх уплыў на падзеі лета 1648 года.

Блінова Т.Б., *канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы)*. Асноўныя этапы педагагічнай дзейнасці ордэна езуітаў у Беларусі (канец XVI ст. – 1820 г.).

Кандратовіч А.А., *аспірант (Беларускі дзяржаўны педуніверсітэт імя М.Танка)*. Структура беларускага экспарту ў другой палове XVIII ст.

Мацук А.У., *аспірант (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Магнацкія групоўкі ва ўнутрыпалітычным жыцці ВКЛ (1741 – 1748 г.).

Каралюн В.П., ст. выкладчык (Магілёўскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт). Палеміка Пятра Скаргі і астрожскіх публікацый як адлюстраванне рэлігійных канфліктаў канца XVI ст.

Баюра А.М., дацэнт (Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт). Развіццё крэдыту і ліхварства ў Беларусі ў перыяд феадалізма.

Амелька С.У., выкладчык-стажор (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Удзел дваранства Беларусі ў развіцці культуры ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.

Бубенька Т.С., канд. гіст. навук, дацэнт (Віцебскі дзяржуніверсітэт імя П.М.Машэрава). Кавальская справа ў сярэднявечным Віцебску (па дадзеных археалогіі).

СЕКЦЫЯ №3

Беларусь у складзе Расійскай дзяржавы

Кіраўнікі: доктар гіст. навук **Куль-Сяльверстава Святлана Яўгенаўна**; канд. гіст. навук, дацэнт **Сосна Уладзімір Аркадзевіч**.

Сакратар: канд. гіст. навук **Сілава Святлана Уладзіміраўна**.

Швед В.В., доктар гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі абласны інстытут павышэння кваліфікацыі педагогічных кадраў); **Ігнатовіч Ф.І.**, краявед (г.Гродна). Гісторыя нямецкай суполкі і евангеліска-лютэранскай парафіі ў Гродне (1770 – 2002 г.).

Куль-Сяльверстава С.Я., доктар гіст. навук, прафесар кафедры гісторыі Беларусі (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Арганізацыя аховы мяжы на беларускіх землях у канцы XVIII – першай палове XIX ст.

Соркіна І.В., канд. гіст. навук (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Адносіны расійскіх уладаў да беларускіх мястэчак у канцы XVIII – першай палове XIX ст.

Яноўская В.В., канд. гіст. навук, дацэнт; **Філатава А.М.**, канд. гіст. навук, дацэнт (Інстытут

гісторыі НАН РБ). Умацаванне становішча прываслаўнай царквы ў Беларусі (канец XVIII — пачатак XX ст.).

Кісялёў А.А., *аспірант (Белдзяржуніверсітэт)*. Змена правіл дзяржаўнай службы ў беларускіх губернях у другой чвэрці XIX ст.

Чарапіца В.М., *канд. гіст. навук, прафесар (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы)*. Пра аўтарства і ўвядзенне ў навуковае абарачэнне каштоўнага дакумента па гісторыі Айчыннай вайны 1812 года на тэрыторыі Гродзенскай губерні.

Сяховіч В.А., *аспірантка (Белдзяржуніверсітэт)*. Перавод у прываслаўе уніятаў Полацкай епархіі ў 1833 — 1836 г.

Лютая Л.Э., *выкладчык (Беларускі дзяржаўны педуніверсітэт імя М.Танка)*. Спецыялізацыя рамеснай вытворчасці ў другой палове XVIII — першай палове XIX ст.

Кахановіч А.Г., *канд. гіст. навук, дацэнт (Белдзяржуніверсітэт)*. Дынаміка сацыяльных працэсаў у Беларусі 60 — 70-х гадоў XIX ст.

Цяглова В.А., *канд. гіст. навук, дацэнт (Белдзяржуніверсітэт)*. Спецыфіка ўрадавай палітыкі на тэрыторыі Беларусі ў галіне заканадаўства (першая чвэрць XIX ст.).

Марозава С.В., *доктар гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы)*. Антыўз'яднаўчы рух уніяцкага духавенства Беларусі ў 30-я гады XIX ст.

Лінкевіч В.М., *выкладчык; Ганчар А.І., студэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы)*. Узаемаадносіны прываслаўнага і каталіцкага насельніцтва Гродзеншчыны ў другой палове XIX — пачатку XX ст.

Палетаева Н.І., *канд. гіст. навук, дацэнт (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Расійскія акцыянерныя камерцыйныя банкі і беларускае купецтва (70-я гады XIX — пачатак XX ст.).

Філякоў У.Г., *ст. навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Беларуская культура ў кантэксце славянскіх культур XIX ст.

Карпіевіч В.А., ст. выкладчык (Мінскі каманда-на-інспектны інстытут МНС РБ). Станаўленне фінансава-крэдытнай сістэмы Беларусі (другая палова XIX стагоддзя); Беларусь у сістэме рынку Расійскай імперыі (другая палова XIX ст.).

Сосна У.А., канд. гіст. навук, дацэнт (РІВШ БДУ). Дэмакратызацыя шляхецкага руху на Беларусі ў 30-40-я гады XIX стагоддзя і сялянскае пытанне.

Панюціч В.П., докт. гіст. навук, вядучы навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ). Рэформа 1861 г. і арганізацыя сялянскага кіравання.

Паўлочэнка Н.У., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Сялянскі рух на Гродзеншчыне ў 1861-1862 г.

Гарбуль П.І., канд. гіст. навук, дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). Баявыя дзеянні на Брэстчыне падчас паўстання 1863 г.

Ерашэвіч А.У., малодшы навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ). Камісіі часовага ўрада Вялікага княства Літоўскага ў 1812 г.: асноўныя напрамкі дзейнасці.

Рабкова К.А., аспірантка (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Царкоўнае краязнаўства ў Заходняй Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.

Міхедзька В.А., асістэнт (Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны). Этнакультурны і сацыяльна-эканамічны крызіс у Беларусі ў пачатку XX ст.

Ваўрэнюк І.І., лабарант (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). Да пытання аб сацыяльна-эканамічным і прававым становішчы яўрэйскага насельніцтва ў Беларусі ў канцы XIX – пачатку XX ст.

Бабкоў А.М., канд. гіст. навук, дацэнт (Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны). Фінансава-падатковая палітыка нямецкіх акупацыйных улад у Заходняй Беларусі ў гады першай сусветнай вайны.

Гаштольд С.В. (Мінск). Структура крэдытна-банкаўскай сістэмы на Беларусі ў эпоху капіталізма (1860 – 1914 г.).

Бандарэнка К.М., канд. гіст. навук, дацэнт (Магілёўскі дзяржуніверсітэт імя А.Куляшова). Правы і кансерватыўны манархізм на тэрыторыі Беларусі ў 1905-1917 г.

Бярэйшык Л.У., канд. гіст. навук, дацэнт (Белдзяржуніверсітэт). Дзейнасць паўночна-заходняга аддзела рускага геаграфічнага таварыства ў пачатку XX стагоддзя.

Рудовіч С.С., ст. навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ). Рух бежанцаў першай сусветнай вайны праз Беларусь: этнасацыяльныя аспекты.

Жарскі М.В., канд. гіст. навук, прафесар; **Бубновіч А.У.**, студэнтка (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Дзейнасць Гродзенскага аддзялення сялянскага пазямельнага банка па фарміраванню прыватнага сялянскага землеўладання.

Шаўчэня М.М., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Беларускае памежжа ў кантэксте знешнеэканамічнай палітыкі Расійскай дзяржавы (апошняя трэць XVIII – першая палова XIX ст.).

Марозаў Я.П., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Рэакцыя беларускай шляхты на царскую палітыку «разбора» (канец XVIII – сярэдзіна XIX ст.); Сацыяльная трансфармацыя шляхецкага саслоўя Беларусі ў канцы XVIII – 60-я гады XIX ст.

Васількевіч В.А., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Буржуазныя рэформы 60–70-х гадоў XIX ст. (па матэрыялах «Гродненских губернских ведомостей»).

Яршова В.І., аспірантка (Белдзяржуніверсітэт). Фінансаванне народнай школы Віленскай вучэбнай акругі ў другой палове XIX ст.

Ступакевіч М.А., аспірантка (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Да пытання аб матэрыяльнай базе жаночых сярэдніх навучальных устаноў на тэрыторыі Беларусі ў 90-я г. XIX ст. – 1917 г.).

Лаўрыновіч Д. С., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Ліберальна-кансерватыўная апазіцыя ца-

рызму і нацыянальнае пытанне ў гады першай сусветнай вайны.

Вароніч Т.У., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Насельніцтва Віцебска на рубяжы XIX – XX стст.: склад, структура, дынаміка.

Махнач А.І., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). А.Я.Багдановіч – этнограф, эвалюцыяніст.

Гронскі А.Д., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Расфарміраванне паліцыі і жандармерыі ў беларускіх губернях у 1917 г.

Трубчык П.А., аспірант (Беларускі дзяржаўны педуніверсітэт імя М.Танка). Манархічны друк – галоўны праваднік урадавай шавіністычнай палітыкі ў Беларусі ў 1907 – 1912 г.

Раўнейка С.М., аспірантка (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). Праблема беларуска-польскіх адносін у даследаваннях К.Езавітава.

СЕКЦЫЯ №4

Падсекцыя № 1

Праблемы гісторыі Савецкай Беларусі

Кіраўнікі: доктар гіст. навук, праф. **Навіцкі Уладзімір Іосіфовіч**; канд. гіст. навук, дацэнт **Старавойтаў Міхаіл Іванавіч**.

Сакратар: канд. гіст. навук **Белазаровіч Віктар Аляксандравіч**.

Яноўскі А.А., канд. гіст. навук, дацэнт, першы прарэктар (Белдзяржуніверсітэт). Гісторыя Беларускага дзяржаўнага універсітэта 20 – 30-х гадоў у адлюстраванні архіўных крыніц.

Ганушчанка Н.М., канд. гіст. навук (Міністэрства адукацыі РБ). Пераход да ўсеагульнай сярэдняй адукацыі моладзі і ўдасканаленне структуры адукацыі ў БССР (1976 – 1990 г.).

Крэнь І.П., канд. гіст. навук, прафесар (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Гісторыя Беларусі на старонках гісторыка-дакументальных хронік «Памяць».

Уваход. №

17 200 г.

Старавойтаў М.І., канд. гіст. навук, дацэнт (Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны). Адносіны насельніцтва Усходняга Палесся да беларусізацыі ў 20-я г. ХХ ст.

Навіцкі У.І., доктар гіст. навук, прафесар (Інстытут гісторыі НАН РБ). Праблемы плюралізма ў духоўным жыцці беларускага грамадства (сяр. 60 – сяр. 80-х гадоў ХХ ст.).

Нікіціна Т.А., ст. выкладчык (Мазырскі дзяржаўны педуніверсітэт імя Н.К.Крупскай). Супярэчнасці развіцця Беларусі (20-я гады ХХ ст.).

Півавэрчык С.А., кандыдат гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Беларусь у планах фартыфікацыйнага ўмацавання заходняй мяжы Савецкага Саюза (1928 – 1941 г.).

Рыбак Н.А., канд. гіст. навук, выкладчык (Гродзенскі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт). Абмен насельніцтва паміж БССР і Польшчай у 1944–1946 г.: некаторыя аспекты праблемы.

Ягорычаў У.Я., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). «Кубамол» і яго след у гісторыі.

Паўлава А.Я., выкладчык (Белдзяржуніверсітэт). Параўнальны аналіз старшага саставу партызанскіх фарміраванняў Брэсцкай, Мінскай і Магілёўскай абласцей.

Калацэй М.Я., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Яўрэй Заходняй Еўропы ў Мінскім гета.

Кобрын М.У., аспірант (Інстытут гісторыі НАН РБ). Нявырашанасць аграрнага пытання – аб'ектыўная прычына Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Калацэй М.Я., канд. гіст. навук, дацэнт; **Калашнікава Н.П.**, студэнтка (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Барацьба вязняў Гродзенскага гета.

Шардыка І.У., канд. гіст. навук (Магілёўскі дзяржуніверсітэт імя А.Куляшова). Да пытання аб узнікненні разгалінаванай сеткі кадэцкіх арганізацый у Беларусі ў 1917 г.

Васілючак М.В., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Кадры

Воранаўшчыны напярэдадні вайны (верасень 1939 – чэрвень 1941 г.).

✓ **Белазаровіч В.А.**, канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Рэпатрыяцыя на Гродзеншчыне ў 1944 – 1948 г.

Галімава Н.П., канд. гіст. навук, дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). Аднаўленне і развіццё школьнай адукацыі на Берасцейшчыне ў першыя пасляваенныя гады.

Спірын У.С., ст. выкладчык (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). Ваенна-патрыятычная тэма ў курсе гісторыі Беларусі пасляваеннага перыяда (1946-1991 г.).

Грэбень Я.А., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Арганізацыйныя мерапрыемствы ўлад БССР па прыёму і ўладкаванню грамадзян, рэпатрыяваных з Германіі.

Стралец М.В., канд. гіст. навук, дацэнт (Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт); **Коршак М.А.**, дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). Германскі вектор замежных сувязяў БССР (1945-1949 г.): некаторыя аспекты.

Коршак М.А., канд. гіст. навук, дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). У пошуках аптымальнай мадэлі супрацоўніцтва: беларуска-нямецкія адносіны ў 90-я г. XX ст.

Савінская М.П., ст. выкладчык (Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны). Да пытання аб становішчы ў прамысловасці БССР у пачатку 70-х гадоў XX ст.

✓ **Якаўлева Г.М.**, канд. гіст. навук, дацэнт (Віцебскі дзяржуніверсітэт імя П.М.Машэрава). Дзейнасць жаночых аддзелаў у заходніх абласцях БССР у канцы 40 – пачатку 50-х гадоў.

✓ **Панько В.М.**, асістэнт (Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт). Мастацкі эксперымент у тэатрах Беларусі другой паловы 80-х г. XX ст.

Стасевіч Н.П., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржмедуніверсітэт). Развіццё аховы здароўя насельніцтва Беларусі ў 60-я гады XX ст.

Юрын С.А., канд. эканамічных навук, дацэнт (Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя

П.В.Сухога). Пасляваенны рэнесанс спажыўкааперацыі рэспублікі (1946 – 1948 г.).

Дубовік А.К., канд. гіст. навук, дацэнт (Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт). Калектыўна-дагаворнае рэгуляванне сацыяльна працоўных адносін у Беларусі: гісторыя і сучаснасць.

Фёдараў І.А., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Канфесійная палітыка мітрапаліта Р.Ялбажэноўскага на беларускіх землях (1925 - 1955 г.): праблема ацэнкі.

Чуешоў В.І., прафесар (Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт). Аб рыторыцы рынкавага дыскурса ў Беларусі 70 – 80-х гадоў.

Кастальцова Н.Р., аспірантка (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Справаздачы Фонда імя Стэфана Баторыя як крыніца ў асветленні беларуска-польскіх сувязяў у галіне навукі і культуры (1990 – 2000 г.).

Чарняк Ю.В., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Арганізацыйная структура і асаблівасці дзейнасці АУН – УПА на тэрыторыі Беларусі (1939 – 1944 г.).

Жыхараў С.Б., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Заканадаўчае рэгуляванне прыватнага чыгуначнага будаўніцтва на тэрыторыі Беларусі ў 50 – 70-я г. XIX ст.

СЕКЦЫЯ №4

Падсекцыя № 2

Кіраўнікі: доктар гіст. навук **Карзенка Георгій Уладзіміравіч**; канд. гіст. навук, прафесар **Жарскі Міхаіл Васільевіч**.

Сакратар: канд. гіст. навук, дацэнт **Улейчык Наталля Леанідаўна**.

Шэўчук К.І., канд. гіст. навук, дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). Праблемы падрыхтоўкі навуковых кадраў Беларусі (20-я – 30-я гады XX ст.).

Акушэвіч В.У., канд. гіст. навук, дацэнт (Віцебскі дзяржуніверсітэт імя П.М.Машэрава). Рэпрэсіі ў адносінах да нетытульных этнічных супольнасцей Беларусі як элемент нацыянальнай палітыкі Савецкай улады (на прыкладзе Віцебшчыны канца 1920 – 1930-х гадоў).

Янушэвіч І.І., канд. гіст. навук (РІВШ БДУ). Палітыка Савецкай дзяржавы ў дачыненні да праваслаўнай царквы ў 1917 - 1927 г. (на матэрыялах Беларусі).

Макар Н.І., аспірант (Мазырскі дзяржаўны педінстытут імя Н.К.Крупскай). Землеўладкаванне нацыянальных меншасцяў Беларусі ў 20-я гады ХХ ст. (на матэрыялах цэнтральнага перыядычнага друку).

Зелянкова А.І., выкладчык (Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны). Ліквідацыя непісьменнасці сярод насельніцтва ўсходніх беларускіх губерняў у складзе РСФСР (1919 - 1926 г.).

Гімбут У.В., аспірант (Мазырскі дзяржаўны педінстытут імя Н.К.Крупскай). Арганізацыя народнай адукацыі ў Мазырска-Прыпяцкім Палессі ў 1920-я гады (этнагэаграфічны аспект праблемы).

Шорац Л.Ф., выкладчык (Віцебскі дзяржуніверсітэт імя П.М.Машэрава). Школьнае гістарычнае краязнаўства Беларусі ў 20 – 30-я гады ХХ ст.

Пічукоў В.П., канд. гіст. навук, дацэнт (Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны). Нямецкае насельніцтва Усходняга Палесся Беларусі ў 20 – 30-я г. ХХ ст.: на матэрыялах перыядычнага друку.

Пурышава Н.М., канд. гіст. навук, дацэнт (Магілёўскі дзяржуніверсітэт імя А.Куляшова). «Левы паварот»: Кастрычніцкі (1930 г.) пленум ЦК КП(б)Б і беларуская культура.

Басюк І.А., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Нямецкая стратэгія «маланкавай» вайны і ўлік яе ў 30-я гады савецкай ваеннай думкай.

Касцяроў А.П., канд. гіст. навук, дацэнт (Магілёўскі дзяржаўны тэхналагічны інстытут).

Магілёўскія ваенізаваныя народныя фарміраванні напачатку Вялікай Айчыннай вайны.

Козак К.І., канд. гіст. навук, дацэнт (Белдзяржуніверсітэт). Нямецкая акупацыйная палітыка і грамадзянска-палітычнае жыццё ў Беларусі (1941-1944 г.).

Бяляеў А.В., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Акруговыя (абласныя) ўправы ў сістэме нямецка-фашысцкага акупацыйнага рэжыму ў Беларусі (1941 – 1944 г.).

Новікаў С.Я., канд. гіст. навук, дацэнт (Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт). Германская эканамічная палітыка ў Беларусі 1941 – 1944 г.: да пытання аб канцэптуалізацыі праблемы айчыннымі і замежнымі гісторыкамі.

Паўлава А.Я., выкладчык (Белдзяржуніверсітэт). Крыніцы па асабістаму складу партызанскіх фарміраванняў перыяду Вялікай Айчыннай вайны.

Баранова В.В., выкладчык (Беларускі дзяржаўны педуніверсітэт імя М.Танка). Дзейнасць Саюза Беларускіх патрыётаў (1945 – 1947 г.).

Елізарава Г.У., выкладчык (Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В.Сухого). Перасяленні беларускага насельніцтва з Польшчы ў БССР.

Цішчанка Е.М., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржмедыцынскі ўніверсітэт). Ахова здароўя насельніцтва Беларусі ў першае пасляваеннае дзесяцігоддзе (1946-1955 г.).

Марцён М.У., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Праблемы развіцця адукацыі сельскай моладзі Беларусі ў 1960 – 1970-я гады.

Цімафееў Р.У., канд. гіст. навук, дацэнт (Віцебскі дзяржуніверсітэт імя П.М.Маісэрава). Транспартнае забеспячэнне сацыяльнай палітыкі беларускай дзяржавы ў 50 – 80-я г. XX ст.

Нікіценкаў У.І., канд. гіст. навук, дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна). Аднаўленне і пашырэнне сеткі культурных устаноў у г.Брэсце ў пасляваенны перыяд (сярэдзіна 40-х – 50-я гады).

Крыванэй Д.А., канд. гіст. навук, дацэнт (Беларускі навукова-даследчы цэнтр электроннай дакументацыі). Культурная палітыка Беларусі ў постсавецкую эпоху: стан і перспектывы вывучэння.

Сілава С.У., канд. гіст. навук (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Беларуская праваслаўная царква і Маскоўскі патрыярхат у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Балтрушэвіч Н.Г., выкладчык (Віцебскі дзяржуніверсітэт імя П.М.Машэрава). З гісторыі праэтантызма на Беларусі (раскол у царкве ЕХБ у 60-я гады XX ст.).

Мяцельскі А.А., канд. гіст. навук (Інстытут гісторыі НАН РБ). Некаторыя вынікі археалагічных даследаванняў 2001 года ў замку Радзівілаў у Нясвіжы.

Мацэль В.М., канд. гіст. навук, дацэнт (Акадэмія ўпраўлення пры Прэзідэнце РБ). Рэгіянальныя прыярытэты знешняй палітыкі Беларусі (на прыкладзе двухбаковага супрацоўніцтва з дзяржавамі Азіі).

Горбач А.Т., аспірантка (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Знешняя палітыка БССР у 1929 – 1941 гадах у апублікаваных і архіўных крыніцах.

Мельнік П.Б., аспірант (Інстытут гісторыі НАН РБ). Кадровая палітыка як сродак кіравання савецкім грамадствам.

Дулаў А.М., аспірант (Віцебскі дзяржуніверсітэт імя П.М.Машэрава). Віцебскія работніцы ў перыяд першых пяцігодак (на матэрыялах успамінаў).

Карчэўскі К.А., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Агітацыйна-прапагандыская работа сярод партызанскіх фарміраванняў і насельніцтва Беларусі на першым этапе Вялікай Айчыннай вайны.

Сумко А.В., аспірантка (Белдзяржуніверсітэт). Галоўдзіт і яго дзейнасць у БССР у 20-я гады.

Скрыцкая Е.Е., аспірантка (Інстытут сацыялогіі НАН РБ). Моладзь у сучасным грамадстве.

**Гістарыяграфія і гістарычная навука
ў Рэспубліцы Беларусь**

Кіраўнікі: *доктар гіст. навук, прафесар Міхнюк Уладзімір Мікалаевіч; канд. гіст. навук, прафесар Чарапіца Валерый Мікалаевіч.*

Сакратар: *канд. гіст. навук Івашчанка Наталля Альбертаўна.*

Карзенка Г.У., *доктар гіст. навук (Інстытут гісторыі НАН РБ).* Сучасная гістарыяграфія навукі Беларусі.

Караў Д.У., *доктар гіст. навук, прафесар (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы).* Беларуская гістарыяграфія і гістарычны менталітэт беларусаў у канцы XVIII – 50-я гады XIX ст.

Жмуроўскі С.Д., *канд. гіст. навук, дацэнт (Беларускі дзяржпедуніверсітэт імя М.Танка).* Беларуская гістарыяграфія аб трансфармацыі беларускага грамадства.

Касовіч В.Ф., *канд. гіст. навук, дацэнт (Беларускі дзяржпедуніверсітэт імя М.Танка).* Гістарыяграфія праблемы развіцця капіталізма ў прамысловасці Беларусі.

Токць С.М., *канд. гіст. навук (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы).* Актуальнасць мікрагістарычных даследаванняў у сучаснай беларускай гістарыяграфіі.

Вірская В.П., *ст. выкладчык (Міжнародны гуманітарны эканамічны інстытут).* Айчынная гісторыя ва ўмовах грамадскіх трансфармацый пераходнага перыяду.

Леанавец В.Ц., *канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы).* Размяшчэнне навуковых і навучальна-навуковых устаноў Беларусі (20 – 30-я гады).

Кітурка І.Ф., *канд. гіст. навук (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы).* Эканамічныя крызісы другой паловы XVII – першай паловы

XVIII ст. і шляхі іх пераадолення ў вывучэнні і выкладанні гісторыі Беларусі.

Сафонава В.В., *ст. навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі ў 90-я гады.

Здановіч У.В., *дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна)*. Вывучэнне гісторыі партызанскага руху ў Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны: класіфікацыя гістарыяграфічных прац (другая палова 50-х – канец 80-х гадоў XX ст.).

Новік Я.К., *прафесар (Беларускі дзяржуніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі)*. Школьна-гістарычная адукацыя ў кантэксце некаторых праблем гісторыі Савецкай Беларусі.

Саковіч В.С., *ст. навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Працоўная дзейнасць сялянства Беларусі ў айчыннай гістарыяграфіі 80 – 90-х гадоў.

Савіч А.А., *асістэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна)*. Беларускія арганізацыі ў Заходняй Беларусі ў 1921 – 1939 г. у айчыннай гістарыяграфіі 20 – 30-х гадоў.

Ярмусік Э.С., *канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы)*. Каталіцкі касцёл на Беларусі ў польскай гістарыяграфіі.

Гардзіенка А.Э., *малодшы навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Штодзённае жыццё насельніцтва Беларусі пад нямецкай акупацыяй (1941 – 1944): праблемы гістарыяграфіі.

Івапчанка Н.А., *канд. гіст. навук (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы)*. Гістарычнае краязнаўства ў даследаваннях студэнтаў гістарычнага факультэта.

Мялешка А.І., *выкладчык (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы)*. Праблемы гісторыі Беларусі ў працах П.В.Баброўскага.

Чарапіца В.М., *канд. гіст. навук, прафесар (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы)*. Аб месцы курсаў па гісторыі Расіі і ўсходніх славян у падрыхтоўцы спецыялістаў-гісторыкаў.

Каляга А.У., выкладчык (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Інвентары як крыніца па эканамічнай гісторыі Беларусі: гістарыяграфічны аспект.

Кубека С.П., выкладчык (Мазырскі дзяржпедінстытут імя Н.К.Крупскай). Нацыянальная калекцыя «Александрыйскія мікрафільмы» у працах айчынных і замежных гісторыкаў.

Здасюк Н.М., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Музейнае крыніцазнаўства: гісторыя і перспектывы.

Буглак А.А., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Праблемы сучаснай беларускай і расійскай гістарыяграфіі ўсходнеславянскага язычніцтва, выкліканыя падулярызацыяй «Вялесавай кнігі».

Шэйфер В.А., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Узаемаадносіны ВКЛ і Маскоўскай дзяржавы ў другой палове XV – першай трэці XVI стагоддзяў у ацэнках сучаснай беларускай гістарыяграфіі.

Кулевiч І.Р., аспірантка (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Утварэнне беларускага войска: гістарыяграфія праблемы.

Брэль А.Р., студэнт (Мазырскі дзяржпедінстытут імя Н.К.Крупскай). Досвед пабудовы схемы гістарыяграфічнага аналізу.

Бубноў А.В., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Беларускі калабарацыйны рух у гады Вялікай Айчыннай вайны (1945 – 1945 г.): гістарыяграфія праблемы.

Свірыд А.М., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Некаторыя праблемы гістарыяграфіі каталіцкай царквы візантыйска-славянскага абраду ў Заходняй Беларусі.

Ленкевіч Д.В., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Ля вытокаў гісторыка-царкоўнай бібліяграфіі на Гродзеншчыне.

Яраш А.А., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Быт праваслаўнага манаства беларускіх епархій (другая палова XIX – пачатак XX ст.).

Фарміраванне беларускай дзяржаўнасці ў XX стагоддзі

Кіраўнікі: *доктар гіст. навк, прафесар* **Ладyseў Уладзімір Фёдаравіч**; *канд. гіст. навук, прафесар* **Коўкель Іван Іванавіч**.

Сакратар: *канд. гіст. навук, дацэнт* **Калацэй Марына Яцэкаўна**.

Космач В.А., *доктар гіст. навук, прафесар, дэкан (Віцебскі дзяржуніверсітэт імя П.М.Машэрава)*. Нарманы-варагі і станаўленне беларускай дзяржаўнасці і беларускага этнасу ў сярэднявеччы (аўтарскі погляд).

Ціхаміраў А.В., *канд. гіст. навук, загадчык аддзела (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. Праблемы вывучэння міжнародных аспектаў фарміравання беларускай дзяржаўнасці ў XX ст.

Ладyseў У.Ф., *доктар гіст. навук, прафесар (Белдзяржуніверсітэт)*. Праблемы станаўлення беларускай дзяржаўнасці на савецкай аснове (1918 – 1920 г.).

Хасанаў А.Ш. (*г. Мінск*). Да пытання аб прававым статусе гарадскога і вясковага насельніцтва беларускіх зямель на розных этапах станаўлення беларускай дзяржаўнасці.

Корнеў П.І., *дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна)*. Этапы фарміравання беларускай дзяржаўнасці (1917 – 1920 г.).

Рамановіч П.С., *канд. гіст. навук, дацэнт (Брэсцкі дзяржуніверсітэт імя А.С.Пушкіна)*. Тэрыторыя і палітычна-прававы статус ССРБ у 1919 – 1922 г.

Малыхін Л.Ю., *ст. выкладчык (Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт)*. Праблема станаўлення беларускай дзяржаўнасці ў даследаваннях беларускай эміграцыі.

Траццяк С.А., *малодшы навуковы супрацоўнік (Інстытут гісторыі НАН РБ)*. «Першая рэспубліка»: да гісторыі ССРБ.

Скрыннікаў М.І., дацэнт (Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В.Сухого). Саветы дэпутатаў працоўных Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны (1941-1945 г.).

Елізараў С.А., дацэнт (Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В.Сухого). Рэфармаванне адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу Беларускай ССР (1954 – 1964 г.).

Тахіян Т.М., аспірантка (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Праблемы беларускай дзяржаўнасці 1917 – 1922 гадоў у беларускай гістарыяграфіі на мяжы 20 – 80-х гадоў.

Валністая М.Г., выкладчык; **Вайніловіч Э.Г.**, ст. выкладчык (Беларускі дзяржаўны нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт). Структура функцыянальных адносін як устойлівая цэласнасць беларускай дзяржаўнасці.

Крывапчокі Г.М., ст. выкладчык (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Сацыяльнае развіццё РБ ва ўмовах глабалізацыі.

Змітровіч І.А., канд. філасоф. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы); **Кірылікіна І.Л.**, аспірантка (РАН). Беларусь і Расія: праблемы адаптацыі да працэса глабалізацыі.

Бадак М.С., ст. выкладчык (Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт). Перспектывы беларускай дзяржаўнасці ў кантэксце глабалізацыі.

Дубік С.В., студэнт (Белдзяржуніверсітэт). Праект стварэння беларуска-літоўскай дзяржавы ў форме канфедэрацыі Вялікага княства Літоўскага (1915 – 1916 г.).

Курбатаў В.М., дацэнт (Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В.Сухого). Станаўленне беларускай дзяржаўнасці і палітычны клас.

Бычок С.М., дацэнт (Магілёўскі дзяржуніверсітэт імя А.Куляшова). Лібералізм як палітычны рух у шматпартыйнай сістэме, якая фарміруюецца ў сучаснай Беларусі.

Голубева Л.Л., ст. выкладчык (Белдзяржуніверсітэт). Значэнне звычайнага права ў фарміраванні агульнадзяржаўнага (агульназемскага) права.

Дубовік А.К., дацэнт; **Вайніловіч Э.Г.**, ст. выкладчык (Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт). Калектыўна-дагаворнае рэгуляванне сацыяльна-працоўных адносін у Беларусі: гісторыя і сучаснасць.

Кірылкіна І.Л., аспірантка (РАН). Саюз Расіі і Беларусі: расійскі погляд на праблемы станаўлення.

Рагаўцоў Д.А., аспірант (Белдзяржуніверсітэт). Палітычная сімволіка Беларусі: стан і тэндэнцыі развіцця.

СЕКЦЫЯ № 7

Праблемы гісторыі Заходняй Беларусі

Кіраўнікі: доктар філасоф. навук, прафесар **Розенфельд Усер Давыдавіч**; канд. гіст. навук, дацэнт **Фёдараў Ігар Алегавіч**.

Сакратар: канд. гіст. навук, дацэнт **Піваварчык Сяргей Аркадзевіч**.

Розенфельд У.Д., доктар філасоф. навук, прафесар (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Паланізацыя ў Заходняй Беларусі ў 20-х гадах XX ст.: праблемы тэарэтычнага мадэлявання.

Працэнка В.Э., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Аб польскай нацыянальнай адукацыі на тэрыторыі Заходняй Беларусі (1921-1939 г.).

Улейчык Н.Л., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Да пытання аб стварэнні прафесійнага тэатра ў Заходняй Беларусі ў межваенны перыяд.

Мазько Э.А., ст. выкладчык (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Дзейнасць Беларускай хрысціянска-дэмакратычнай Злучнасці ў 1917 – 1925 гадах.

Лугачова Т.А., канд. гіст. навук, дацэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Уплыў пралетарскай салідарнасці на палітычныя сістэмы ў капіталістычных краінах у 20 – 20-я гады XX ст. (на прыкладзе Заходняй Беларусі).

Сляжыньскі В., доктар гіст. навук, (Інстытут гісторыі, Беласток, РП). Функцыянаванне савецкай сістэмы на Беласточчыне ў 1939-1941 гадах.

Людко П.Ш., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Транспартныя сродкі сувязі Белавежскай пушчы з наваколлем і суседнімі рэгіёнамі.

Сільвановіч С.А., канд. гіст. навук (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Дзейнасць польскіх партызанскіх атрадаў у Заходняй Беларусі ў 1939 – 1941 г.

Загідулін А.М., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Этнаканфесійная палітыка польскіх улад у Заходняй Беларусі (1921 – 1939 г.): гістарыяграфія праблемы.

Грэсь С.М., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Насаджэнне асадніцтва на тэрыторыі Заходняй Беларусі ў 1921 – 1939 гадах.

Панько А.Д., аспірант (Львоўскі нацыянальны ўніверсітэт імя І.Франка). Праблемы вызначэння ўсходняй мяжы Польшчы ў 1919 годзе.

Скрабіна Л.С., канд. гіст. навук, дацэнт (БФУА ФПБ МІПСА). Адносіны насельніцтва Заходняй і Савецкай Беларусі да падзей верасня 1939 г.

Цітоў І.У., аспірант (РІВШ БДУ). Краязнаўчы рух на тэрыторыі Заходняй Беларусі ў 1921 – 1939 г.

Гецэвіч А.К., студэнт (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). «Беларускае пытанне» ў праграмах польскіх палітычных партый.

Людко П.Ш., аспірант (Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я.Купалы). Гандлёва-эканамічная роля Белавежскай пушчы ў міжваенны перыяд (1918 – 1939 г.).

Фядосаў У.В., канд. гіст. навук, дацэнт (Беларускі навукова-даследчы інстытут дакументазнаўства і архіўнай справы). Развіццё дакументазнаўства ў Беларусі.

Падпісана да друку 29.04.2002.
Тыраж 250 экз. Заказ 83 . ГрДУ